

Na inicijativu saborskog zastupnika Josipa Križanića dopušteno vađenje šljunka i pijeska pod određenim uvjetima

13.6.2019.

Zastupnici Hrvatskoga sabora raspravljali su u srijedu, 12. lipnja, o konačnim prijedlozima Zakona o vodama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva te Zakona o vodnim uslugama, u drugom čitanju. Ovim se zakonima propisuje upravljanje vodama kojega čine svi poslovi koje poduzimaju RH, Hrvatske vode i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave radi postizanja ciljeva upravljanja vodama.

U raspravu se uključio i saborski zastupnik iz Varaždinske županije, dr. sc. Josip Križanić, ujedno i predsjednik Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, zahvalivši Ministarstvu zaštite okoliša i energetike i Hrvatskim vodama na razumijevanju i uvažavanju brojnih prijedloga i primjedbi saborskih zastupnika i javnosti između dva čitanja. Ti su prijedlozi sada implementirani u konačne prijedloge sva tri vodna zakona.

„Zbog ugroze ljudskih života i imovine uslijed poplava na području RH, važno je kroz zakonsku regulativu upravljati rizicima od poplava te ublažavanju njihovih štetnih

posljedica. Nužno je također provesti mjere zaštite odnosno preventivno djelovati sa svrhom budućih sprječavanja izlivanja rijeka iz korita. Cilj redovitog održavanja je održavanje protočnosti vode, a formiranjem nakupina nanosa dolazi do promjene toka rijeke i pojačane erozije obale. Eksploatacija pijeska i šljunka do sada se svodila na minimum jer je u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode trebalo ishoditi suglasnost nadležnih tijela i izraditi studije utjecaja na prirodu uz poštivanje uvjeta i mjera zaštite prirode”, istaknuo je Križanić.

Na inicijativu saborskog zastupnika Križanića, koji je i potpredsjednik Odbora za poljoprivredu te predsjednik Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, odredba je preformulirana tako da je sada dopuštenost eksploatacije šljunka i pijeska propisana kao pravilo, a zabrana kao iznimka.

„Ovime se uklanja javna percepcija o općoj zabrani eksploatacije kao pravilu i glavnoj smetnji zakonitoj eksploataciji iz vodotoka, a zakon, upravo suprotno, omogućuje eksploataciju šljunka i pijeska osobito tamo gdje se time osigurava protočnost profila korita vodotoka”, naglasio je.

Križanić je u raspravi istaknuo i da je precizirana odredba po kojoj šumama kao nasadima u javnom vodnom dobru gospodare Hrvatske šume, a zemljištem pod nasadima Hrvatske vode.

„Zakonom pak o vodnim uslugama uređuje se uspostava uslužnih područja čiji su osnivači JLS-i na uslužnom području, čime se postiže investicijski kapacitet isporučitelja kao i financijska i tehnička stabilnost i samoodrživost. Propisuje se integracija 190 malih lokalnih vodovoda u 30 do 40 jedinstvenih javnih isporučitelja, što je dobro. Izmjenom zakona u drugom čitanju propisana je iznimka od osnovnog kriterija za uspostavu uslužnog područja koja se odnosi na mogućnost uspostavljanja uslužnog područja i prema drugim kriterijima, a to su godišnja isporuka vode od 800.000 do 1.000.000 m³ vode uz zadovoljavanje kriterija priuštivosti sadašnje (najviše 1,5 % NRD-a) i buduće cijene vode (najviše 3 % NRD-a). Cilj navedene odredbe je omogućiti iznimnu institucionalnu samostalnost za mali dio javnih isporučitelja srednje veličine koji u ovom trenutku pokazuju tehničku i financijsku snagu za eventualnu samoodrživost“, dodao je Križanić.

Varaždinski je saborski zastupnik rekao i da je izvršena izmjena koja omogućava slobodnu integraciju javnih isporučitelja vodnih usluga te da će ta pravna mogućnost s vremenom dovesti do daljnje integracije i nastajanja sve snažnijih javnih isporučitelja koji pokrivaju veća uslužna područja, što će ojačati njihovu provedbenu sposobnost i investicijski kapacitet te pozitivno utjecati na priuštivost cijene vode.

„Omogućuje se pristup svim JLS-ima u temeljni kapital javnog isporučitelja na uslužnom području, a dobro je i to što će se sve važne odluke donositi dvostrukom većinom u skupštinama javnih isporučitelja te se time garantira i ravnomjeran razvoj svih JLS-a. U drugom čitanju izmijenjen je i način imenovanja uprave također dvostrukom većinom radi veće demokratičnosti pri izboru, a ne kao što je bilo dosad da je jedan veliki grad imao monopol nad ostalim JLS-ima jer ima više od 50% udjela”, kazao je Križanić.

Kad je riječ o zakonu o financiranju vodnog gospodarstva, saborski je zastupnik istaknuo najvažniju novinu između dva čitanja.

„Javni isporučitelj vodnih usluga može izabrati hoće li naknadu za razvoj uvesti u jednakoj visini ili u različitim visinama na uslužnom području. No nema mogućnost tog izbora ako jedna ili više JLS u pisanom obliku i obrazloženo iskaže inicijativu uvođenju naknade u različitim visinama na uslužnom području. U tom slučaju naknada se mora uvesti u tri dijela i to kao zajednički, posebni i solidarni dio naknade za razvoj“, kazao je Križanić.

„Ovaj Zakon je između dva čitanja doživio puno pozitivnih promjena i uvažene su brojne primjedbe i prijedlozi zastupnika vezano uz zaštitu ljudi i njihove imovine od poplave i njezinih posljedica. Mislim da su ovi zakoni dobri i ja ću ih podržati”, zaključio je na kraju Križanić.